

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus theologicus - Cod. Ettenheim-Münster 222

[s.l.], 1714-1715

Sectio II.

[urn:nbn:de:bsz:31-120314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-120314)

unmissan, qz attentz intell' ne ad mores indi-
 cin' auerere. dt, et ideo eas à g'ficia practica
 regulari dre palam e: hanc go g'ficiam q' singulas spes
 hac sed: breuiter explicatas in deuersu' huius dispu-
 tationis examinabim'z, ut puta aobis h'c à p'ceden-
 tis mala' g'ficiam, qm' ad hoc inspit. motu. li: 2.
 c. 8. de g'ficia errante describit, q' sit violata
 legis, et recta. ratio. dicitur q' d'ca cogitatio
 et motus. q' inspic' hoi' visit, q' d'ca ille, cui vi-
 detur fraude extingit, extingem'. sect: 2. De
 g'ficia recta erronea ac p'plexa q' d'ca uno
 u' licite sit operari.

SECT II.

De g'ficia recta, erronea ac p'plexa
 quomodo et quando licitum sit
 cum iisdem operari?

De g'ficia vera seu recta multa dicenda ut verius
 q' p'p'rio ea in p'prio breuiter sic exp'ndissim' 3 p'.
 vera, recta et certa l. e' g'fulens t'ntm, l. d' de
 ma' p'cepti, si e' g'fulens t'ntm nulla parit
 obligacionem, adeoq' p' agi q' g'fulit l. n' agi, n' t'nt
 l' p' g'boa g'ficia vera et certa' t'ntm g'fulente
 t'ntm g'fium agi. f'nt' Ras i. e' q' d'ca ma' g'ficia
 g'ficia in noa e' p'cepte, eo ipso q' t'ntm sit

maā q̄sūtū, q̄ am in nra ē potesse, illud facere
possum, aut n̄ facere s̄dm q̄ ait ap̄ly 1. cor: 7. his
verbis: q̄ statuit in corde suo s̄m̄q̄ n̄ hns necessitē
potestem, am hns suo. vltis, et hoc indicabit in cor-
de suo serbare virgine sua bene fuit et q̄ n̄ iun-
git meliū fuit p̄ q̄stat em q̄ vita calibe' agre
Et maā q̄sūtū n̄ p̄cepti. Altera vero pars sua
de ex eo q̄d q̄sūtū nra cetera sūt regla nra' actiōnū,
ut ei possit q̄traire n̄ liceat in illis re. de tributa
sūt p̄xima sua. regla. p̄trea palam q̄d actiō eiq̄;
n̄ est ex s̄ q̄tra q̄sūtū, et q̄dm rectam et certā, atq̄
agere q̄tra q̄sūtū recta' et certa' p̄tm ē s̄dm illud ap̄ly
Rom: 14. oe q̄d ē' ex fide s̄id ē' q̄sūtū. p̄tm ē' nego-
stiat, q̄d t̄tm est q̄tra actiō in maā q̄sūtū nra' nra'
q̄sūtū t̄tm ē' ad q̄tra boria ut s̄at l̄n' fiat in nro
casu, n̄ am ad q̄tra et hoc s̄id ē' eiq̄ q̄tra nra' nra'
ine multū q̄tra necessitō aliud ē' bonū, aliud malū,
malū t̄n agere nra' licet.

396. Quod si vero q̄sūtū recta' et certa' in maā p̄cepti
sūt, et n̄ t̄tm q̄sūtū, bene unq̄q̄s s̄q̄i iudicium
et dictamen suo q̄sūtū; r̄uo claret q̄ia q̄sūtū
ē' p̄xima regla h̄nū actiōnū, atq̄ agere s̄q̄sūtū
ad regla' p̄xima h̄nū actiōnū malū ē' et p̄tm.
s̄dm q̄d patet ex dictis, et magis patet ex di-
cendis: p̄o p̄. s̄o h̄nū s̄o nota s̄o. Maior diffi-
cultas ē' de q̄sūtū erronea et p̄trea, ut s̄id s̄id
q̄sūtū s̄id p̄tm s̄dm dictamen s̄id agere s̄id, aut non!

e' an q'ia erronea. ex dictis acty raris seu intely
 practici, pro qo prescribit aliqd ee bonu, aut vi et rae
 praecipi faciendum, uim ta malum fit, aut saltem cu
 actu et imperatu n' fit, aut qo e' q'ratio prescribit
 aliqd ee malum aut vi et rae. praecipi omittendum,
 cum ta bonu' fit aut nulla lege. inruidibet, veluti si
 qis patet ee. mentione' aut ferendu' ad vita' alt'ong
 seruanda' p' Oriq' igit' q'ia erronea. ex errore, er-
 ror am ex ignoraa, q'a. cu' s'm dicta. inuincibilis
 ee pot' aut inuincibilis, talis etm e' error, et exi-
 g'enti ipsa. q'q' q'ia ee p' l. inuiciblt' l. inuiciblt'
 erronea, de utraq' dy'tis asserthionib' hoc lxi. dicem'.
 S'perb. l. Agere q'ra q'iam practica inuincibilit' 397
 errantem potm e', adeoq' unq'q'p' tenet n' statm sequi
 q'ia' veram potm erroneam. si inuincibilit' talis
 fit. ita ut l. De: hic q. 19. a. 9. tu in argento p' q'ra
 ubi ait: si q'ra. sicut in l. dictum e', q'ia nihil aliud
 e' qm applicao scia' ad aliquem actum, scia' am in
 rae e' vltas qo discordans a rae. errante, e'
 q'ra q'iam, p' ois talis vltas e' mala, dicit' em Rom.
 14. ce d' n' d' ea fide potm e', id e' oc qd e' q'ra q'ia
 entiam. qo vltas discordans a rae errante e' mala;
 sed in fine. O ubi iteru' ait: Unde dicendu' qd s'm p' l'te
 ois vltas discordans a rae. sive recta sive errante
 p' malu' e'. sentiant oes s'pe hlyi q'ra q'iam
 relator in glossa in c. res. 28. na q. 1. Volentes n' ee p'bu
 id n' agere, qd q'ia errans p'cedit et monet, si alia
 p'ca' cap' s'ul' p'it.

397.

Pr. Ap. à rae. agere. qtra prima ryla moru
proccientem qd hic et non faciendum s' aut
omittenda; e' diffrente agere ad rylas moru ut
patet, atq; diffrente agere ad rylas moru malum.
E' et p'ctm, ut supra dictu' e'. qo etm agere qtra
prima agendoru' ryla mala e' et p'ctm; sub.
atq; prima agendu' ryla e' practica cuiusq;
q'cia tu' recta tum invinciblt' inventa et durans:
qo agere tu' qtra q'cia' rectam tu' qtra invincibi-
litate errante' malu' e' et p'ctm; et p'ctm; qd
qo solo adversu' offendunt, sed et tu' ex autoritate
S. D. S. qo supra relatu' p'p'ct' aut. qd ois vltas
dis. odans à rae. p'oe recta p'oe errante, s' qtra
q'cia' et mala, qd oem' n' est, nisi tum vera tum
errans q'cia' si invinciblt' erit, et est prima
agendoru' ryla. Quado etm e' q'cia' sicut ignorans
invinciblt' s' m' supra dicta excuset à p'cto, ita
q'cia' ex ignorans invinciblt' excuset à p'cto p'oin-
te in q' agere sicut et supra q'cia' recta, in qo q'cia'
recta s' prima nra agendu' ryla, s' s'lt' et m'
dici d' de q'cia' invinciblt' et malo tum
errante s'lt' tu' recti' q'cto recte. qo dicit
q' agere qtra q'cia' practica' invinciblt' p'ctm'.

Et hoc n. sola tenet quavis, sicut in J. Ca. variis
 locis, pro certo d. ff. uti in C. ves. 28. q. 1. c. p. has
 2. de simonia, C. g. quonia omne de prescriptioibz,
 Ita etiam profertur oes s. Patres qui plus ma
 meminunt h. 30. et plura dicere, sufficere foret.

As. 2. agere ex vinculo errante et ignorante ^{399.}
 officii mali et etiam, adeoq. si error officii e
 vinculis velas nec licite pot agere nec agere,
 s. tenet errorem deponere, et sic ad morale
 iudicium accedere. e. ois in l. d. loc. ut. a. b. in
 sign. p. g. tr. d. i. c. p. g. tra. Illas occidit h
 q. p. l. s. erat mala, s. q. u. quod d. abat rari errant.
 ip. s. r. s. m. illud Joan. 10. Venit hora, et ois qui
 in seip. s. o. o. arbitrey officii s. p. r. s. t. a. r. e.
 P. E. O. q. s. t. a. s. q. u. d. a. n. s. r. a. o. i. e. r. r. a. n. t. i. s. i. n. t. e. l. l. i. g. e.
 i. n. c. o. n. s. i. l. i. t. e. r. de hoc em errore legi, l. d. i. s. s. p. t.
 ce mala. Idm l. d. in O. i. g. t. m. a. n. l. i. f. i. c. a. i. t.
 s. i. g. i. g. r. a. o. l. g. f. i. a. e. r. r. e. t. e. r. r. o. r. e. s. t. r. i. o. l. d. i. r. e. a. t. e.
 l. g. t. r. o. n. e. g. l. i. g. e. n. t. i. a. l. i. a. e. r. r. o. r. i. r. e. a. i. t. q. d.
 q. i. s. f. i. r. e. t. e. n. e. t. t. u. n. c. v. a. l. i. s. e. r. r. o. r. r. a. o. i. s. e. n.
 l. g. f. i. a. n. e. x. c. u. s. a. t. q. u. i. n. s. t. a. s. q. u. o. d. a. n. s. r. a. o. i. l.
 g. f. i. a. s. i. c. e. r. r. a. n. t. i. s. i. t. m. a. l. a. e. n. o. r. a. u. l. u. v. e. n. i. t. i. b. z.
 A. n. g. e. l. i. n. u. s. p. t. i. d. i. s. s. i. p. i. a. r. a. o. e. p. r. o. b. a. r. i. v. a. r. i. e.
 e. t. q. u. i. d. e. m. :

Quo 1mo. Quia sicut supra dicta ignorantia vincibilis non excusat à peccato actu in tali ignorantia facti, nisi deposito errore ad morale iudicium recte auctat, atque ipsa vincibiliter erronea talis est ex ignorantia vincibilis: ergo similiter ipsa vincibiliter erronea non excusat à peccato, nisi deposito errore, inquit, ut ad morale iudicium auctat. hoc est ratio illius loci in C.

Quo 2°. Agere vitiose vel volente pendere periculo est peccatum ut oes Pres dicunt, et secundum scripturam quae amat periculum peribit in illo, atque agere ex vincibiliter ignorante et errante ipsa errore non deposito, aut etiam non agere, et agere non agere vitiose vel volente pendere periculo: ergo agere quicquid mali est et peccatum. M. et m. eadem est, m. in sic explicat: talis quidem operans ex ignorantia vincibiliter erronea id quod agit aut non agit, agit aut non agit vitiose ut patet, agit autem sine aut non agit vel volente pendere periculo iam enim ignorantia vincibilis actus mali est solita ut supra diximus, sequitur patet quod si quis ex tali ignorantia agit non deposito errore, se vitiose ingerat in pendere periculo sumum namque periculum est, ne quod ex ignorantia vincibiliter et solita solitum est, sed secundum. si quis autem sequitur, ipsa vincibiliter erronea non deposito errore agit ex ignorantia vincibiliter ut patet: ergo etiam

agit aut n' agit utrius. ut volito pendi periculo et
ideo peccabil. Hoc ipse in exemplo ostendit. po-
nam Titium q' errorem vincibilem iudicare mentis
ad servanda vita proximi ce de precepto, in tali
casu potest ~~ut~~ nec mentiri nec n' mentiri, s' te-
net errorem d'ignere, siem mentia, agit
mali' ex ignorantia vincibili, q' a p'to d' excu-
sat, ut dicitur a', si am n' mentia, exponit se pe-
riculo transgrediendi preceptu' charitatis, q' pro-
ximus, et sic iteru' peccat p'to volito pendi
periculum: q' p.

Assert. 3. In q'cia ita plena, ut quis actu' et fol.
eig' omniocem credat ce p'tm inre, ut pro vi-
sili suo laboret, q' ad morale iudiciu' accedere
potest, et postmodu' q' licite iudicabit, querari
obligat: q' si de neutro licite morale iudiciu'
firmare potest, inre, ut ~~de~~ inre duo mala eligat
min' ca' morali iudicio. Illud min' malus hic et
nunc sibi ce licite; si vero ita totaliter p'plex
est, ut post moralem diligitia' neq' discernere
potest q'nam eet min' q' mag' malus, et t'n alte-
routru' faciendum eet, q' neq' faciet n' peccabil.
Ita Laym. l. 1. c. 4. n. 4. et alii quib'.

Quo am 1. part' defum' ex assertive priori,
p'plexitas em huius in q' quis morali adhibita
diligitia potest firmare iudiciu' de alterutro licite,

nō ē pplexitas, qm̄ q̄sīa vīnībīlī errorēa, un-
de etm̄ dīcī p̄ pplexitas vīnībīlīs: sicut q̄o agere
ex q̄sīa vīnībīlī errorēa s̄m̄ dīctā malū
ē et p̄tm̄ s̄ error n̄ deponaz, dū p̄, ita q̄p̄
malū erit operari ul̄ q̄sīa vīnībīlī p̄-
plana, s̄ cūa pplexit; et error n̄ deponaz dū
p̄. Pariter sicut in q̄sīa vīnībīlī errorēa
errorē deposito tenet ignorans s̄q̄i ductū q̄sīa,
et n̄ s̄q̄do peccat, q̄ia ad p̄mā actū regula
n̄ attendit s̄ d̄ illa dīgnitē agit, ita etm̄ per
lex errorē deposito tenet; s̄q̄i ductū q̄sīa
et n̄ s̄q̄do peccat, q̄ia s̄ lītr̄ p̄mā actū
s̄i reglam n̄ attendit, s̄ ad illa dīgnitē agit.
Et hoc ē q̄ d̄ aīl. De: in 2. sentent. 3g. q. 3. a. 3. ad 5.
his v̄bīs, sicut s̄m̄plē nullū p̄lex ē absolute
loq̄do p̄ intellē ex ignorā vīnībīlī p̄p̄da po-
p̄to n̄ ē ingruens illa stante, alīq̄a p̄plexū
fore, sicut intentioe mala stante, sive fiat
actū d̄q̄ q̄i ē in p̄cepto, sive n̄ fiat p̄tm̄
incurrig; sicut etm̄ stante errorēa q̄sīa
q̄d̄q̄ fiat, p̄tm̄ n̄ vitaz, s̄ p̄ hos q̄sīa errorēa
sicut et p̄mā intentioem deponere, et ideo
s̄m̄plē n̄ ē p̄lex; ostendit. De hoc tenet q̄d̄ ex
ignorā vīnībīlī nemo p̄t ea s̄m̄plē p̄lex, et
ideo q̄d̄ stante errorē vīnībīlī fecerit, p̄tm̄

incurrez, n' quidm qia pplexz qvera, s' qia cum
tali pplexite qm deponere p' ob t'n n' deponit,
qis qvera, qd e' i'a nri aserti pars.

Das 2^a partiz: qia int' duo mala inaeq'ia for.
qali' alterutru' necessio e' eligendu' r'ao r'ata
et vera q'ia licet ming' malu' ee' eligendu'.
cu' go dictamen q'ia p' proxima nra agenda
r'gla, qm s'p' s'p' tenem, ne peccem, et in hoc
case pplexz ming' malu' eligere tenet, neq' in
illud ming' malu' querando peccabit,posito qd alte-
rutru' necessio querari licet, qm qd ex necessite
fit, ut si in se malu' p' in p'ctm t'n n' imp'at,
eo usq' em p'ctm vltim' ee' d' b, ut ex Augustino
supra de vltio dixim, ut si vltim' n' p'ctm
n' p'ctm, qd am t'n int' duo mala, cuiq' alterutroq'
electio uiget eligat alteru', fit ex necessite pplexi-
tio n' am ex liberte vltis; hinc si p'rochy ad
Edin' festo die veniens sacrificatur, eo so-
pula recordez, se n' ee' ieiun' neq' alij t'n
p'acerdos auersi p' ieiun' q' sacrificat,
neq' populy doceri ut sine mira quiete di-
cedat, et ideo p'rochy in p'plexitem inu'at
neq' qd agendu' p' p'ctm cogit'et, si celeb'at
peccabo q'ra reserua' s'c'm' si n' celeb'emo,
peccabo q' tra legem chariti, p'p'to grave scandalum

populo datur neq; de alterutroq; licetite moralis
iudicium firmare potest, eligere tenet qd sibi magis
malu' videbitur qd erit celebrare licet n' ieiunij
firmans practica iudicium sc. in tali et tali
circumstantia hic et nunc licite agere sicuti
revera qd agit sine peccato agit.

403. Quidam dicitur parochus esse, quia quando ei mihi obta duo
eqlto malu' in apprensione ponuntur, quum multo
necepsa e' alterutro fieri. Tuncq; eligi, necepsio
ut eqlto malu' eligi sine ulla indiffia ad
n' eligendu' malu' qdop, am ita eligi, respa
malitia mortis ex necepsite eligi, qd qdop, in
ei mi obta duo eqlto malu' eligi, ex necepsite
eligi. subij. Hic qd ex necepsite eligi aut
fit, peccat et n' potest sicuti p. antea dixeram.
qd etiam qdop, ei mi plang eliget, n' peccabit.
hinc si parochus in case prioris eo sua p'p'itate
veniret ut neq; dignoscere potest qd n' magis qd n'
magis est malu' an celebrare, n' ieiunare, an in
scandalo populo dimittere, quum facit n' peccat,
licet in huiusmi dectio sit in se libera,
n' in e' libera respa malitia eligenda ut
eliga, aut n' eliga, altera em n' dectas, al-
tera necepsio eligi debet. Sed hoc de p'plexite suffi-
ciunt in p'p'rii in q'p'p'ion al-

Quaedam Illata De gscia pro Confessionalj.

Infer. 1.º agere gtra gscia practica erronea 404.
 ce pce l. mortle l. tntm veniale pbtm, verul hoc
 n' e' defendu' à maã gravi tntm et magna, l.
 levi et parva, in qa gscia errat, pbtm à
 variata iudiciu' qd gscia formal de faciendis aut
 omittendis actu, p' em auideri. ut gscia existi-
 met aliqd ce veniale. pbtm, et qateng vale vitanda,
 licet aliogin p' maã gravis. Item p' existimare ce
 lethale crimen et qateng vale cavendu', ultra res
 p' aliogin levis aut penito indifas. Tertio dicitur qd
 hoc loci ubi facere aliqd gtra gscia errante
 n' ce peale diffu' pbtm, p' in spee verba gscia pro
 variate pcepti gtra qd gscia exi errant existi-
 mat se peare, veluti si quis gscia errante pu-
 taret ce hodie audirendu' sacra, et illud n' auaret
 auiret, pearet gtra religioe, qia obligao au-
 diendi missa e' obligao acty religiois.

Infer. 2.º Quod in sctm mo dicta agere gtra 405.
 gscia erronea n' p' diffu' peale aliqd pbtm
 et in gscioe n' p'ncam addere circumsta-
 cigmi, p' illud qd gtra gscia errante exerimus,
 in em sctm dicenda de pbtis circumsta. spee.

mutantes solui' necessio sint explicanda.
huiusmodi circumstantias aut n' h' circumstantias me-
tans ea' explicare n' tenentur q' d' alii
dicant q' e' circumstantias' necessio in q' sepli
explicanda' putant, forte q'ia q'is im-
ponit etm' circumstantias mere aggravantes q' si-
teri.

406. Sed circa q'is' inordinat' erronea' dubitari
etm' pot' si an et q'ndo deat' admoneri et dolo-
ceri q' ex q'is' inordinat' emanat aliqd'
peccat' q'mittit il? 2. An liceat inducere ali-
quem ad actu' q' scdm se q'is' e' malus, ille t'n
q' induci' inordinat' ignoret aut malitia'
et sic à sepli peccat' excuset?
1. q' ad attinet, arbitrat' aliq' tamdiu e' q'is'
n' d'ce admoneri, q'ndia ex tali errore n'
legi' praiudiciu'. 3. h' si q'is' m'hi m'ime
placet quare cu' aliis respice, e' q'is' fore
admonendos toties, q'oties ex tali admonit'oe
et erudic'oe fructus et emendas ex probib'z
q'eduris sperat, et sine gravi scandalo fieri
pot' et id maxime dicte' solo de iis q' ex
loquio peccat' populi impedire tenent, ut q' con-
fessores parochia' em horu' officiu' sit ut

petra extingent et virtus implantent, ex q̄
 gnti eum eorum officii vides, ut si penitentem,
 parochianum in aliquo peccato involvitur errante de-
 prenderint, de cuius bonitate et iusticia fructu seu
 emendatione futura. detecto errore ratiō
 presumunt, ut, inq̄m, hunc errorem detegant,
 q̄ etiam ex mali iniusticia et offensioe Dei
 liberet; q̄ siq̄ ex officio errores detegere
 n̄ tenet, ex charitate in videri obligat, ut ad-
 moneat proximum, de cuius emendatione ratiō
 n̄ presumere, se in ignora mala versari,
 adeoq̄ a tali actu abstinendum esse. Quod
 si vero emendatio ratiō n̄ potest
 aut, solis gravis peccati futurus ex erroris
 involvitur detectioe. Tunc, longe satius et
 officio suo convenientius agere dicitur q̄ s̄porus
 medicus si silentio errorem involvitur celat
 et ne occasione saltem eam sit peccati felix
 scuturi errore. detecto penitentem in peccato
 mali involvitur tali dimittat, de inr duo
 mala minus s̄ eligenda est.
 Alterum q̄ spectat, palam illud se cogitavit q̄
 licere, q̄ se et directe ac scienter negat
 male peccati licet cogitari, ac q̄ ignorantia.

si imputa, id in eutez gfulenti et induenti:
hinc n' licet g'fessoris monere. iungata ad
reddendu' d'ni g'ingale viro putabitio inuini-
ciblt' in existimato legitimo, si potiq' si con-
fessor imp'at' subm' dirimens aduertat nec
raabil' de viro suil et uxoris putabitio
giunctoru' g'fientia presumere. iul' si
error inuincibilis et nullitas m'rimonij
delegery in genere. Et dicat g'ingis tenori
sub p'to iniusticia ad inuicem reddendu' d'ni
et sui nec g'fessor hoc dicendo nec uxor
reddendo d'ni' f'cl' p'beant: ex q' d'ni' pa-
bet q' p' auidans et indirabile quodq' p'it
licita' in actu eigni induere, ex cui' malitia
inuincibili ignoraa p'it n' p'egij, g'fessor em
indirabile etm' d'ni' in genere dicendo g'ingis
tenori ad reddendu' d'ni' in casu p'posito
ad maalto iniusta' redditiom' g'uerit,
nec in p'ual.

Dixi tu, si neg. raabil' de viro suil et uxori
g'fientia presumere iul' si em alteruter
penitens videri, velle g'fientia' colere al-
tero g'ingis nolente, neg. caa nullitiz m'rimonij
sue scandalo manifestari p'et, p'et de ignorato

injudicio doceri quis amans ignorantia, ita
 tu, ut ipse alterius quibus ingratia pet
 quidem reddere debet, sed petere, consilio, quod ob
 tenta dispensatio pro ea quod sepe sagaci ho
 laboret quod novum consilium nulla interminum in
 invalida transiret, quod et quando fieri pot
 hinc manifestare nullitas ei quod ingratia
 et in tra: de Mommis dicemus: in quibusda
 obio: by maxime contra opus: l. si solus
 respondens.

Solvuntur Obta.

Ob: 1.º Nemo pot obligari ad faciendum peccatum, alij
 si quis obligare seque quia errante et in 408.
 inonblis dalem, quis tenere et obligare
 in faciendum peccatum, quod ad illa secunda
 nemo pot obligari, M. patet m. s. si
 quis obligare seque quia inonblis errante
 tenere egere id in quo quia errat, sed id
 in quo quia errat et mali et peccatum: quod
 bene igitur et sapienter dixit Cicero viro bono
 hinc in oi ita et transversum unquam a
 quia recta ut discedere, a recta dixit

D. d. M. nemo potest obligari ad faciendum petu
quibus tale aut vincibilis tantum tale dicitur
c. M. nemo potest obligari ad faciendum petum
invincibilis sub voce honesti apprensus ab intellectu
n. M. et filius dicta m. n. c. ad p. c. M. d. m.
atque id in quo quod est errat et malum et petum
in se et malum ab intellectu in et in inten-
tione, quae indicat oes, invincibilis sub voce ho-
nesti apprensus c. m. et malum et in intellectu
et quia n. m. et c. oes illud obligam facere
quod invincibilis sub voce honesti precepti
apprensus n. em opera nra. mensuram
a volitis mali dicitur. ultis, si solitis filii,
et quod in certis circumstantiis a nobis DEUS vult
ut nos velimus, sedm. quod ait D. Anselmus noster
in li. de filiis dicitur c. 153. Ubi ait, n. si de-
bemus velle quod DEUS vult, si hoc debemus velle
quod DEUS vult nos velle. dicitur, voluit enim DEUS
B. Martinum ab hac vita tollere, si si eius dis-
cipuli hoc tunc se voluerunt crudeliter exhibere,
at noluerunt quod DEUS voluit, si voluerunt
quod DEUS voluit eos velle dicitur et via iusticia
venire ita D. Anselmus. Non autem contraria,
volitis filii dicitur ultis id quod agitur quia in-

vanblet errante, nihil em q̄trariaz volito feli,
nisi qd̄ in intentione et iudicio practico a-
gentz, & diff̄me ad reglas motu, q̄libz uel
id̄ qd̄ ea q̄s̄ia inuolito errante agij.

Ch. 2. Actioes nrae n̄ s̄ntm̄ dnt̄ q̄men suraq̄. 409.
volito feli d̄nae vltz, s̄ et̄m̄ volito maali:
q̄o p̄. oramz in orace. Om̄a: fiat vltas tua
sicut̄ in celo ita et̄ in terra; atq̄ in caly
actioes s̄ntm̄ n̄ s̄ntm̄ q̄men suraq̄ volito feli,
s̄ et̄m̄ volito maali d̄nae vltz: q̄o p̄.
X̄ina. ad eij p̄. dico q̄ illa petitiōem d̄nae m̄:
fiat vltas p̄ n̄ aliud nos petere, q̄m̄ ut̄ sicut̄
in celo à d̄s̄i ve agij q̄ DEUS pro salute sua
s̄ntm̄ eos vult agere et̄ velle, ita sicut̄
ve à nobis viatoribz agaz, q̄ DEUS pro salute nra
s̄ntm̄ et̄ vult nos vult agere, DEUS em̄ q̄ndoz n̄ vult, ut̄
et̄m̄ maale volito adimpliamz, sic em̄ volito d̄ Chri
crucifixio, nec s̄n̄ voluit, ut̄ Iudei illi crucifigentes
id̄ facerent alia n̄ peccassent, et̄ ideo et̄m̄
+ illa petitiōem Om̄a n̄ petij ut̄ fiat vltas Dei
maali, s̄ vltas Dei feli: imo neq̄ in celo s̄ntm̄
adimplez volito maale d̄nae vltz, DEUS em̄ voluit
pati crucifigi, et̄ s̄n̄ angeli lucebant DEUS s̄ntm̄
crucifigi dolebant, alia n̄ n̄m̄q̄ crudelis fuis̄s̄s̄
angeli q̄m̄ Iudei, q̄ia q̄nt̄ q̄ere illi vltz q̄e -

rabant: in calis go oe agiz, qd et qndo DEUS
illud vult ut agant, et felicit ut fiat in terris
orant in pthoe illa. Inca p.

400. Obj. 3. Si licet agere gtra gria invinciblr
errante, tunc ille qd putat DEUS super oia
amare ee pbtm DEUS super oia amando pec-
caret siul et n' peccaret, peccaret qia egeret
gtra gria invinciblr erronea, et n' peccaret,
qia repugnat pbtm aliqd ut amore DEI sup oia
qstiera, ut patet ex eo qd pbtm eant lto fil con-
versis ad veras et aversis à DEO.

R: hoc argum ee de solo n' supponente ut
vocant adesp, nihil probare. Unde nego sup-
posuim, qd aligis pbt amare DEUS sup oia, et
in arbitrari amorem istu ee pbtm, eo ipso
em. qd aligis credit aliqd ee pbtm, falsu vir-
tute apprendit illud ut gtrium DEO, ut ee pbt
fil actio devians et gtrians DEO, qstegnt itm
illud advertente faciendo, advertente fait aliqd
gtrians DEO, et sic ia' n' amat DEUS sup oia,
go ex hoc patet argum ee de solo n' supntu.

411. Obj. 4. Posito qd aligis nocens sive innocens
in carcere debentz arbitre, adveniente die
Juro se ee obligatu' audire missa' et ydem
invinciblr, talis n' audiendo missa' utiq, n' peccat,

et in facit qtra qfia' in vinciblt' erronea: qon
 fr e' p'ctm agere qtra qfia' in vinciblt' erroneam.
 Q: c. l. membr' antecedenti, qd talz n' p'cedit,
 alteru' vero membr' d: et ha' facit qtra qfiam
 in vinciblt' erronea' q' p'iam vltim' dicitur
 erronea q'fice rari' t'nt' n. a. q' extrin' su' imple-
 di huiusm' dicitur impeditu', qd amovere in
 sua poteste. n' e' c. o. et d. c. go d' fr e' p'ctm
 vltim' et libere agere qtra qfiam in vinciblt'
 errantem n. c. et recepit' agere qtra qfiam
 huiusm' n' fr e' p'ctm c. c. cur in case p'posito n' ac-
 tiendo n' p'at' qtra qfiam in vinciblt' erronea
 talis n' p'cedit n' e' ex qfia' erronea n' admi-
 p'ta, q' ex defectu' liberti' ad p'ctm n' p'cedit:
 certi si' talis seu' diceret' e' p' carere debent
 n' e' m. In hodie n' p'at' n' audire' ex p'p'ose
 sua intente' n' p'cedit, e' p' vinciblt' ligaty
 audire n' p'at' n' p'cedit, n' q' idem q'ia n' p'cedit
 p' q'ia n' vult' e' p'cedit.

Q: 5. qtra sp: 2. si agere aut n' agere ex 412.
 qfia' in vinciblt' erronea errore n' d' p'cedit
 est malit' et p'ctm, q' q' q' hoo p'cedit e' ita
 p'cedit, ut n' p'cedit p'cedit, atq' hoc p'cedit
 admitti n' p'cedit, p'ctm em' e' p'cedit et libere
 e' ut n' p'cedit p'cedit p'cedit e' n' p'cedit: go p'

p. secula Mris: posita qd qfua mihi similti dicat
deposito qd res ab altero, et qo ille sume eget
n' ee restituendu; qd id fecero penabo, si am n
restituam peno, qia error et ignoraa i simi-
lilis qd n' excusat a pto Idm dicta, si am
restituam; item peno, qia ego qtra dicta
men praticam qfua.

Q. d. seclam: sequere qd hoc errore vetric
n' deposito eet plexq, et necessio necessite
proveniente a sua deficit et vete pversane
lente errored bene deponere du' pt et dt pe-
curet c. seql. sequere qd hoc simplt eet
plexq n' seqla. ad eiq p. idem dico, qd in
hilo case necessio penabo necessite n' filtr tal;
p' a mea negligia et vete pversa, qd errore
deponere nolo proveniente. hoc am n' qbrariq
alibi dictis qd id em pro tali case ego in
caa saltm vetric ego, qia fuit errore du' pos-
sum et deo, a mea qfua n' dimoves, et i deo
bene pt ee ptn. hoc respo. nitij auctori
i. Dretis supra n. 401. relata.

413. Ob. 6. Contra Aps: 3. et i. a. fud. qfua in-
similti erronea. l. eta tollit plexa p obli-
gat, l. obligat ad sui seclam vrite pna, l. d. n. a.

neutrum potest dici: quod per modum non potest: quia in deo non potest
 2^a regula. adeoque non obligat quod se, per virtutem quorundam
 in duabus rebus quae sunt agenda, regula est accepta.
 neque etiam 2^a dici potest, nam si quia quia erro-
 ronea, obligat ad aliquid quod malum est, etiam Deo
 ipse obligaret ad malum, quod minime dici potest, cum
 DEUS taliter foret autor mali. &c.

R. Ex S. D. in 2° sent. d. 39. q. 3. a. 3. ad 3. et 4.
 quod quia in vobis erronea in quibus est quia dic-
 tans aliquid esse faciendum habet vim obligandi
 ex ipsa rebus duabus, quibus am est in huiusmodi dic-
 tamine. errans hoc non habet in DEO quod non potest esse
 autor erroris, sed habet ex se ipsa. Ita S. D. in
 ad 3. ita sonant: Quia obligat non virtute
 propria sed virtute precepti dei, non enim quia
 dicitur aliquid faciendum habet vim quia sibi
 videtur, sed sub hac ratione, quia a DEO preceptum est
 ad 4° vero ait: DEUS non potest obligare ad peccatum
 faciendum, quia non potest errare ut si dicat hoc
 esse faciendum, quod non est faciendum, quia non potest errare
 potest. lectio tertia de consequentiis dubia
 an et quomodo cum illa sit querendum?
 potest querendum.